

W numerze m.in.:

Dopłaty bezpośrednie w 2015 r.
- str. 3 i 4

Bezpieczna zagroda - T UW - str. 4 i 5

Dobrze traktujesz - mniej ryzykujesz
- str. 6

Debata na temat trudnej sytuacji na rynku ziemniaka

W Błaszczach, powiecie sieradzkim, 23 stycznia 2015 r. odbyło się spotkanie zorganizowane przez Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentowaną przez Andrzeja Górczyńskiego – Prezesa IRWL i Krzysztofa Nowaka – Wiceprezesa IRWL oraz Jana Kołodziejczyka – Przewodniczącego Rady Powiatowej IRWL w Sieradzu z producentami ziemniaka. W spotkaniu uczestniczyli również: Zofia Szalczyk Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bogusław Rzeźnicki – zastępca dyrektora Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin w MRiRW, Marzena Trajer i Witold Wierzbński – Dyrektorzy Agencji Rynku Rolnego w

Warszawie, Jarosław Klimas – Wicewojewoda Łódzki, Marek Mazur – Przewodniczący Sejmiku Województwa Łódzkiego, Dyrektor OT ARR w Łodzi, Stefan Szczotka – Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi, Włodzimierz Wojtaszek – dyrektor OR ARiMR w Łodzi, Tomasz Fraszka – Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Mariusz Bądziór – Wicestaroosta Sieradzki, Karol Rajewski – Burmistrz Gminy i Miasta Błaszki, Tomasz Woźniak – Wójt Gminy Wróblew, Jarosław Janiak – Wójt Gminy Burzenin, przedstawiciele związków zawodowych rolników.

Powiat sieradzki to największe zagłębie ziemniaczane w województwie łódzkim

– zaznaczył Jan Kołodziejczyk Przewodniczący Rady Powiatowej IRWL w Sieradzu, który w czasie spotkania m.in. przedstawił analizy cen i główne problemy na rynku ziemniaków jadalnych. Brak zbytu i nieopłacalność produkcji to główny powód tak dramatycznej sytuacji tej grupy producentów. Polska w ciągu ostatnich lat stała się importerem ziemniaków (także z krajów trzecich). Znacznie zmniejszył się również ich eksport, co wpłynęło na spadek cen ziemniaków na rynku polskim. Andrzej Górczyński – Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego m.in. zwracał uwagę na konieczność promocji i ochrony polskiego ziemniaka. Rolnicy są zdezorientowani,

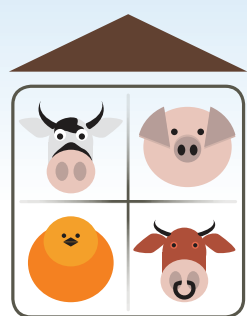
nie wiedzą czy dalej uprawiać ziemniaki jadalne bo koszty przewyższają zyski. Nie można doprowadzić do sytuacji w której produkcja w Polsce będzie zmniejszona, a ziemniaki sprowadzać będzie się z innych krajów. Prezes IRWL wspominał, że ten rok jest trudny ze względu na embargo, które Rosja wprowadziła na polskie produkty rolne.

W Błaszczach, kilkuset rolników, miało także okazję zapoznać się z najważniejszymi elementami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. Wiceminister rolnictwa Zofia Szalczyk namawiała producentów do sięgnięcia po środki z UE. Wspominała o wsparciu dla małych

Ciąg dalszy str. 2

W czasie Targów FERMA, Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zapraszają na debatę:
„Jaka Wspólna Polityka Rolna na lata 2014-2020?”
sobota - 21 lutego 2015 roku o godz. 13:30 - Sala A

Reklama

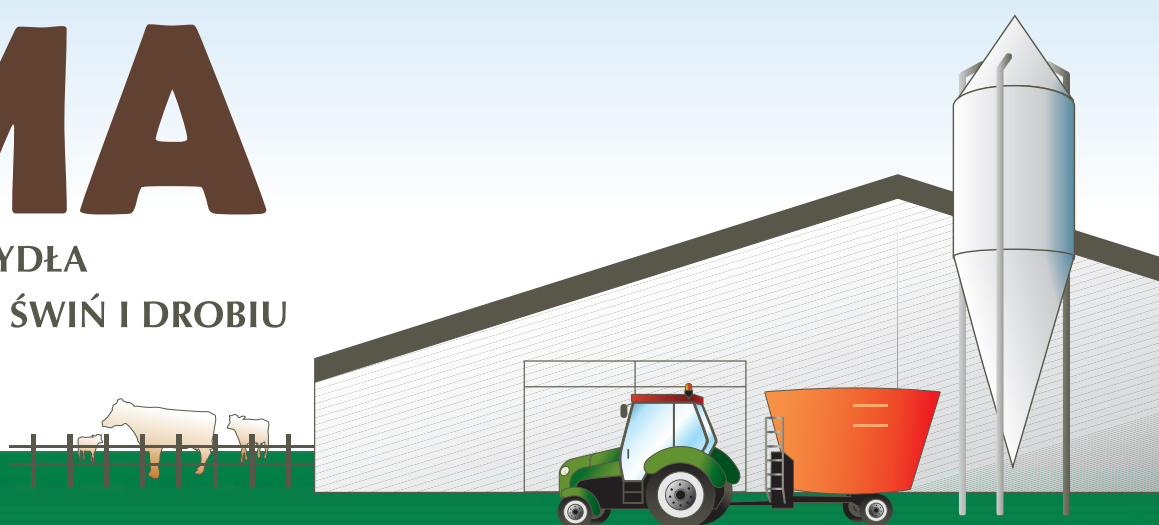

FERMA

XV Międzynarodowe Targi FERMA BYDŁA

XVIII Międzynarodowe Targi FERMA ŚWIŃ I DROBIU

20-22 lutego 2015 r. Hala EXPO
Łódź, Al. Politechniki 4

www.targiferma.com.pl

Reklama

Pani Minister Zofia Szalczyk przekonywała rolników o potrzebie tworzenia grup producenckich

i średnich gospodarstw rolnych, a także dla rolnictwa ekologicznego. Zwróciła szczególną uwagę na potrzebę tworzenia grup producenckich. Rynek ziemniaków w Polsce nie jest zbyt duży, zarówno jeśli chodzi o produkcję, jak i uprawiane odmiany. Poszczególni producenci uprawiają tych ziemniaków mało i są słabo zorganizowani, a przecież jedyną drogą do osiągnięcia lepszych zysków na tym rynku jest ich organizowanie się – podkreśliła wiceminister. Grupa taka może być wtedy równorzędną stroną w kontraktacji surowca z zakładami przetwórczymi. Ma większą możliwość negocjowania ceny za dostarczony surowiec, a także silniejszą pozycję na rynku. **Utworzenie grupy producentów daje szansę na negocjowanie cen nawozów i innych środków produkcji oraz dzielenia kosztów**

transportu, co pozwoli uzyskać wyższe i stabilniejsze dochody – stwierdziła wiceminister Zofia Szalczyk.

Rolnicy, którzy zmagają z brakiem możliwości zbytu swoich upraw, w czasie dyskusji, wspominali o skomplikowanej sytuacji fitosanitarnej. Chcąc sprzedać ziemniaki do innych państw Unii Europejskiej muszą mieć zaświadczenie potwierdzające przeprowadzenie badań laboratoryjnych, które wykluczają występowanie w ziemniakach bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* powodujących bakteriozę pierścieniową. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ziemniaki mogą być przemieszczane do innych państw członkowskich, jeśli także miejsce ich produkcji zostało przebadane przez wojewódzkiego inspektora

i uznane za wolne od bakteriozy. Stopień porażenia tą chorobą ziemniaków w Polsce zmniejsza się, a w powiecie sieradzkimi bakteria (*Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*) w ogóle nie występuje – poinformowała zgromadzonych Anna Jankowska – Kierownik WIORiN w Łodzi delegatura w Sieradzu. W związku z tym rolnicy domagali się utworzenia na terenie powiatu sieradzkiego strefy wolnej od bakteriozy pierścieniowej i zniesienie konieczności tych badań, a także utworzenia zespołu monitorującego te działania, składającego się z przedstawicieli samorządów oraz rolników. W celu wyeliminowania chorób kwarantannowych ziemniaka w Polsce postulowano o **zwiększenie dotacji o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowalny, mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie do kwoty w wysokości 70 % wartości zakupionych sadze- niaków.** Spowoduje to częstszą ich wymianę, a kwalifikowane sadzeniaki ziemniaków staną się bardziej dostępne dla ogółu rolników - zazaczył Krzysztof Nowak - Wiceprezes IRWŁ. Proponowano również **wprowadzenie rekompensat w wysokości**

400 zł na jeden hektar - jednak nie więcej niż za dwa hektary w gospodarstwie - dla rolników uprawiających ziemniaki w 2014 roku. Działanie takie pozwoliłoby na zahamowanie drastycznego spadku powierzchni uprawy ziemniaka w Polsce. Rolnicy zwracali uwagę, na potrzebę **ukierunkowania Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa na badanie bakteriozy głównie w sadzeniakach ziemniaka i dofinansowanie tej instytucji.** Proponowano również wytypo-

teriału sadzeniakowego. Producenci ziemniaków zwracali uwagę na potrzebę **większej współpracy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z Ministerstwem Spraw Zagranicznych i innymi resortami dla pozyskania nowych rynków zbytu dla polskich ziemniaków.** Rozmawiano o Funduszu Promocji Owoców i Warzyw i wykorzystaniu go na **działania promocyjne polskiego ziemniaka** w celu zwiększenia spożycia zarówno w Polsce jak i na świecie. Wnioski ze spotkania

Debata wzbudziła ogromne zainteresowanie wśród producentów ziemniaka

wanie jednej gorzelni na terenie województwa łódzkiego do utylizacji wykrytych sporadycznie porażonych bulw ziemniaka celem całkowitego wyeliminowania CMS, a także zabezpieczenie środków w budżecie na rekompensaty za zutylizowanie porażonych bulw ziemniaka i na zwiększenie dopłat do ma-

zostały przesłane m.in. do Zofii Szalczyk - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Joanny Chelmińskiej - Wojewody Łódzkiego, Witolda Stępnia - Marszałka Województwa Łódzkiego oraz Wiktora Szmulewicza - Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych.

(ss)

Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ w Łowiczu

Posiedzenie Rady Powiatowej w Łowiczu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego poprowadził Jan Znyk – Przewodniczący Rady Powiatu Łowickiego IRWŁ. W radzie uczestniczyli również Andrzej Górczyński – Prezes Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Radny Sejmiku Województwa Łódzkiego oraz Paweł Bejda – Członek Zarządu Województwa Łódzkiego.

Andrzej Górczyński przedstawił Stanowisko Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego z dnia 5 grudnia 2014 r. w związku z dramatycznie pogarszającą się sytuacją na rynku trzody chlewnej, a także omówił wnioski wypracowane podczas obrad, m.in. rozszerzenie rekompensat dla wszystkich działów produkcji rolnej na zasadach jakie otrzymują producenci owoców i warzyw oraz problem „Przedsądowych wezwań do udzielenia informacji”, wysyłanych rolnikom przez Agencję Nasienną, dotyczących wykorzystania przez nich materiału ze zbioru odmian roślin chronionych wyłącznym prawem jako materiału siewnego. Na wniosek Jana Znyka, Walne Zgromadzenie zaproponowało również zwiększenie środków finansowych przeznaczonych na działanie spółek wodnych w województwie łódzkim do kwoty 2,5 mln zł, jak również zmianę proporcji finansowania zadań tak, aby wkład Urzędu Marszałkowskiego i spółki wodnej było taki

sam – po 50% (dotychczas proporcja była następująca: 30 % do 70%). Ten wniosek Rada Powiatowa IRWŁ w Łowiczu skierowała do Pawła Bejdy – Członka Zarządu Województwa Łódzkiego.

Przewodniczący Rady Jan Znyk zwró-

Górny rząd od lewej: Wojciech Bakalarski, Andrzej Marat, Tadeusz Żyto, Józef Kolec, Małgorzata Zawadzka, Janusz Kołucki, Roman Wodzyński, dolny rząd od lewej: Mirosław Górajek, Henryk Gładki, Ireneusz Gralak, Jan Znyk, Donata Wrona.

cił się również do Pawła Bejdy o podjęcie działań w kierunku wprowadzenia dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do wapnowania gleb w województwie łódzkim. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego czyni takie starania od stycznia 2014 roku o uruchomienie programu mającego na celu udzielenie dotacji do rekultywacji gleb po przez wprowadzenie wapna naturalnego. Niestety program do tej pory nie został uruchomiony.

Kolejnymi punktami posiedzenia Rady Powiatowej były:

- zaopiniowanie wniosku Wójta Gminy Nieborów o zmianę przeznaczenia gruntów w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy

Nieborów-wniosek zaopiniowano pozytywnie.

- szkolenie z zakresu zmian w płatnościach bezpośrednich na lata 2015-2020 przedstawił Roman Wodzyński – Członek Rady Powiatowej IRWŁ w Łowiczu.

Podstawowe płatności o jakie rolnik może ubiegać się w 2015 to:

- jednolitej płatności obszarowej (JPO) oraz

płatności za zazielenienie,

- płatność dla młodych rolników, głównym celem płatności jest ułatwienie zakładania działalności rolniczej przez młodych rolników i wsparcie dostosowań strukturalnych ich gospodarstw rolnych po rozpoczęciu działalności rolniczej,
- płatność dodatkowa do powierzchni w przedziale: 3 – 30 ha,
- system dla małych gospodarstw, jeżeli w roku 2015 należna rolnikowi kwota płatności bezpośrednich wyniesie nie więcej niż równowartość w złotych kwoty 1 250 euro zostanie on włączony do systemu dla małych gospodarstw automatycznie z zachowaniem możliwości wystąpienia z tego systemu,
- płatności w ramach dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją (do powierzchni upraw i do zwierząt),
- płatność za zazielenienie, płatność za praktyki rolnicze korzystne dla klimatu i środowiska – płatność obowiązkowa.

Obowiązkowe trzy praktyki zazielenienia:

- dywersyfikacja upraw obowiązuje powyżej 10ha gruntów ornych,
- utrzymanie trwałych użytków zielonych, w tym cennych przyrodniczo (TUZ),
- utrzymanie obszarów proekologicznych (EFA) obowiązuje powyżej 15ha gruntów ornych.

Roman Wodzyński

Z dniem 4 kwietnia 2015 r. kończy się IV kadencja samorządu rolniczego. Krajowa Rada Izb Rolniczych w dniu 25 listopada 2014 roku podjęła uchwałę Nr 9/2014 w której określiła termin wyborów do rad powiatowych izb rolniczych na dzień 31 maja 2015 roku. Czynne i bierne prawo wyborcze w wyborach powszechnych do samorządu rolniczego mają: podatnicy podatku rolnego, podatnicy podatku z działów specjalnych produkcji rolnej oraz członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadających w tych spółdzielniach wkłady gruntowe.

W okręgach jednomandatowych, (w których powierzchnia użytków rolnych nie przekracza 4000 ha) głosować można nie więcej niż na jednego kandydata, w okręgach dwumandatowych, (w których powierzchnia użytków rolnych przekracza 4000 ha) głosować można nie więcej niż na dwóch kandydatów, Informacja co do sposobu głosowania znajdować się będzie na karcie do głosowania.

Po nowelizacji ustawy o izbach rolniczych wybory do izb rolniczych są dwustopniowe: najpierw wybiera się członków rady powiatowej, ci z kolei - na swym pierwszym posiedzeniu (które powinno odbyć się w ciągu 21 dni od dnia wyborów)

- wybierają spośród siebie przewodniczącego rady i delegata, którzy wejdą w skład nowego Walnego Zgromadzenia Izby. Zarząd Izby zwoła pierwsze Walne Zgromadzenie w ciągu 42 dni od dnia wyborów do rad powiatowych.. Wtedy to zostaną wybrane organy statutowe Izby, tj.: Zarząd i Komisja Rewizyjna, Komisja Budżetowa i delegat reprezentujący województwo w Krajowej Radzie Izb Rolniczych.

Terminarz wykonania poszczególnych czynności związanych z przeprowadzeniem wyborów do walnych zgromadzeń izb rolniczych przedstawia się następująco:

- najpóźniej w dniu 31 stycznia 2015 r. podanie przez izbę rolniczą, do wiadomości jej członków, treści uchwały Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie zarządzenia wyborów do walnych zgromadzeń izb rolniczych
- najpóźniej w dniu 3 kwietnia 2015 r. wybór przez walne zgromadzenie izby rolniczej komisji wojewódzkiej przeprowadzającej wybory do rad powiatowych tej izby
- najpóźniej w dniu 1 maja 2015 r.

sporządzenie przez zarząd izby rolniczej wykazu okręgów wyborczych i przekazanie go komisji wojewódzkiej

• **najpóźniej w dniu 4 maja 2015 r. powołanie przez komisję wojewódzką komisji okręgowych przeprowadzających wybory do rad powiatowych izby rolniczej**

• najpóźniej w dniu 6 maja 2015 r. przekazanie przez komisję wojewódzką wykazu okręgów wyborczych komisjom okręgowym i podanie go do wiadomości członków izby rolniczej

• najpóźniej w dniu 8 maja 2015 r. podział okręgu wyborczego na obwody głosowania przez komisje okręgowe

• **najpóźniej w dniu 11 maja 2015 r. zgłaszanie kandydatów na członków rad powiatowych izby rolniczej do komisji okręgowych w celu zarejestrowania**

• najpóźniej w dniu 15 maja 2015 r. powołanie przez komisje okręgowe komisji obwodowych przeprowadzających w obwodzie głosowania w wyborach do rad powiatowych izby rolniczej,

• przekazanie przez komisje okręgowe wykazu obwodów głosowania w okręgu komisjom obwodowym i podanie go do wiadomości członków izby rolniczej

• najpóźniej w dniu 17 maja 2015 r. udostępnienie do wglądu spisu członków izby rolniczej uprawnionych do udziału w głosowaniu w wyborach do rad powiatowych izby rolniczej

• najpóźniej w dniu 21 maja 2015 r. podanie do wiadomości członków izby rolniczej listy kandydatów na członków rad powiatowych w poszczególnych okręgach wyborczych

• do godz. 24:00, 30 maja 2015 r. dostarczenie komisji okręgowej lub komisji obwodowej spisu członków izby rolniczej uprawnionych do udziału w głosowaniu w wyborach do rad powiatowych izby rolniczej

• do godz. 24:00 30 maja 2015 r. przekazanie przez komisje okręgowe kart do głosowania komisjom obwodowym

• **godz. 8:00 - 18:00 31 maja 2015 r. GŁOSOWANIE**

• najpóźniej w dniu 21 czerwca 2015 r. zwołanie przez zarząd izby rolniczej pierwszych posiedzeń rad powiatowych tej izby

• najpóźniej w dniu 12 lipca 2015 r. zwołanie przez zarząd izby rolniczej pierwszego posiedzenia nowo wybranego walnego zgromadzenia

W 2015 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, jako agencja płatnicza, realizować będzie zreformowany system wsparcia bezpośredniego.

Informacje istotne z punktu widzenia przyszłej współpracy rolników z ARiMR na gruncie obsługi wniosków o przyznanie wsparcia bezpośredniego w 2015 r.

- Co do zasady, dotychczasowe zasady współpracy rolnika z ARiMR nie ulegną zmianie. Rolnicy, którzy w 2014 roku ubiegali się o wsparcie bezpośrednie, na początku 2015 r., tak jak dotychczas, otrzymają od ARiMR wstępnie wypełnione wnioski wraz z materiałem graficznym. Wniosek ten będzie zawierał nowe elementy (w tym dodatkowe załączniki itd.), tym niemniej staraniem ARiMR było wypracowanie takiego formularza, by jego wypełnienie nie generowało zbyt dużych obciążeń dla rolnika. Tak jak w latach ubiegłych, wniosek będzie również dostępny na stronach ARiMR.
- Wraz z wnioskiem, rolnik otrzyma instrukcję wypełniania spersonalizowanego wniosku o przyznanie płatności i materiału graficznego na rok 2015.
- Podobnie do obecnego trybu współpracy, rolnik ubiegający się o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego będzie zobowiązany do złożenia wniosku we właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę, biurze powiatowym ARiMR.
- Rolnik, który nie składał wniosku o przyznanie płatności w 2014 r., będzie mógł pobrać czysty formularz w biurze powiatowym i oddziałach regionalnych ARiMR lub ze strony internetowej www.arimr.gov.pl. Korzystając z platformy aplikacyjnej e-Wniosek umieszczonej na tej stronie, rolnik będzie mógł również złożyć wniosek bezpośrednio przez Internet.
- **Podstawowe terminy obsługi wniosków nie ulegną zmianie, tj. podobnie jak w latach poprzednich rolnik będzie zobowiązany do złożenia wniosku w okresie od dnia 15 marca do dnia 15**

maja. Dotychczas obowiązujące terminy realizacji płatności również nie ulegną zmianie.

Najistotniejsze zmiany w systemie płatności bezpośrednich od 2015 r. dotyczą:

- rodzajów płatności (schematów), o które rolnik będzie mógł się ubiegać;
- wymogów, których spełnienie w gospodarstwie rolnym będzie warunkowało przyznanie rolnikowi poszczególnych płatności.

Katalog realizowanych w Polsce płatności bezpośrednich w 2015 r. obejmuje:

- Jednolitą płatność obszarową (JPO)
- Płatność z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska (tzw. płatność za zazielenienie)
- Płatność dla młodych rolników
- Płatność dodatkową (redystrybucyjną)
- Płatności związane z produkcją
- Płatności w ramach przejściowego wsparcia krajowego.

Ponadto, rolnik będzie miał możliwość przystąpienia do:

- Systemu dla małych gospodarstw.

Przyznanie rolnikowi płatności bezpośrednich będzie zależało od spełnienia minimalnych wymogów i kryteriów rolnika aktywnego zawodowo.

Ponadto, stworzenie sztucznych warunków wymaganych do uzyskania wsparcia w sprzeczności z celami prawa unijnego stanowić będzie podstawę do odmowy przyznania płatności.

Wreszcie, rolnicy otrzymujący wsparcie bezpośrednie, z wyjątkiem rolników uczestniczących w systemie dla małych gospodarstw, podlegać będą kontroli na gruncie zasady wzajemnej zgodności. Beneficjenci otrzymujący płatności bezpośrednie zobowiązani będą do utrzymywania wszystkich użytków rolnych, łącznie z gruntami, które nie są już wykorzystywane do celów produkcyjnych, w dobrej kulturze rolnej.

Jednolita Płatność Obszarowa

Od 2015 roku Jednolita Płatność Obszarowa (JPO) przysługiwać będzie do każdego „kwalifikującego się hektara”, za który uznawane będą:

- wszelkie użytki rolne gospodarstwa rolnego, w tym obszary, które w dniu 30 czerwca 2003 r. nie były utrzymywane w dobrej kulturze rolnej,
- każdy obszar, który zapewnił rolnikowi prawo do jednolitej płatności obszarowej w 2008 r. i który nie spełnia warunków kwalifikowalności ze względu na:

- objęcie tego obszaru ochroną na mocy dyrektyw: w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
- zalesienie tego obszaru w ramach PROW

2007-2013 (zalesienie od jesieni 2008), PROW 2014-2020 (z wyjątkiem zalesień na gruntach innych niż rolne).

Ponadto, jednolita płatność obszarowa przysługiwać będzie do:

- obszarów kwalifikowanych pozostających w posiadaniu rolnika (aktywnego zawodowo) w dniu 31 maja roku, w którym rolnik składa wniosek,
- kwalifikowanych obszarów, na których prowadzona jest działalność rolnicza przez cały rok kalendarzowy, z wyjątkiem przypadków działania siły wyższej lub okoliczności nadzwyczajnych,
- użytków rolnych (łącznie z gruntami, które nie są już wykorzystywane do celów

Ciąg dalszy str. 4

produkcyjnych), utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska,

- obszarów, które zostały zatwierdzone, tj. stanowić będą obszar, w odniesieniu do którego spełniono wszystkie kryteria kwalifikowalności lub inne obowiązki związane z warunkami przyznania pomocy,
- obszarów wykorzystywanych do produkcji konopi, jeżeli stosowane odmiany zawierać będą maksymalny poziom 0,2% tetrahydrokanabinolu (THC) w suchej masie rośliny, przy czym kwalifikowalność obszarów wykorzystywanych do produkcji konopi zależeć będzie od wykorzystywania nasion odmian wymienionych we wspólnym katalogu odmian gatunków roślin rolniczych w dniu 15 marca roku, na który płatność została przyznana, i opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Do jednolitej płatności obszarowej kwalifikują się także powierzchnie zajmowane przez elementy krajobrazu, położone w obrębie gruntów deklarowanych do płatności. Do elementów tych zalicza się elementy podlegające zachowaniu w ramach norm, tj. rowy do 2 m szerokości, drzewa będące pomnikami przyrody, oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² oraz elementy krajobrazu, tj.: powierzchnie zajęte przez nieutwardzone drogi dojazdowe, pasy zadrzewień, żywopłoty, ściany tarasów, których szerokość nie przekracza 2 m, grunty orne oraz trwałe użytki zielone, na których znajdują się pojedyncze drzewa, o ile ich zagęszczenie na hektar nie przekracza 100 drzew i działalność rolnicza na tych gruntach prowadzona jest w podobny sposób, jak na

działkach rolnych bez drzew. Do płatności kwalifikuje się także powierzchnia stref buforowych, określona w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

! Jako „kwalifikujące się hektary” nie zostaną uznane obszary ujęte w przewidzianym do opracowania wykazie obszarów wykorzystywanych głównie do działalności pozarolniczej. Wykaz ten obejmował będzie:

- pasy zieleni na lotniskach,
- pasy zieleni obiektów sportowych (np. pól golfowych, boisk piłkarskich).

Schemat gruntów kwalifikujących się do przyznania jednolitej płatności obszarowej.

! Jednolita płatność obszarowa nie będzie przysługiwać rolnikom, jeżeli kwalifikujący się obszar ich gospodarstwa rolnego, w odniesieniu do którego złożą wniosek o przyznanie płatności wyniesie mniej niż 1 ha. Zasada ta nie będzie jednak dotyczyć rolników, którzy otrzymają płatność związaną do zwierząt, a łączna należna kwota płatności bezpośrednich za dany rok nie będzie mniejsza niż równowartość w złotych kwoty 200 euro.

! Minimalna powierzchnia działki rolnej wynosi 0,1 ha.

! Dla każdej działki rolnej deklarowanej do płatności należy do wniosku dołączyć materiał graficzny z wrysowanymi granicami tej działki.

- Szacowana stawka jednolitej płatności obszarowej wyniesie ok. 107 EUR/ha.

*Ciąg dalszy w następnym numerze...
(Źródło: ARiMR)*

Rolniku pamiętaj!

Zwrot akcyzy

W okresie od dnia 1 lutego do 28 lutego 2015 r. producenci rolni składają wniosek o zwrot akcyzy zawartej w cenie oleju napędowego zakupionego na potrzeby prowadzonej produkcji rolnej w okresie od 1 sierpnia 2014 r. do 31 stycznia 2015 r. Drugi wniosek będzie można składać od 1 sierpnia do 31 sierpnia 2015 r. Wyliczając kwotę należnego zwrotu należy pamiętać, że przy ustalaniu limitu nie uwzględnia się gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku rolnym oraz gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza w rozumieniu tych przepisów. Do wniosku o zwrot podatku producent rolny dołączyć musi faktury VAT albo ich kopie, stanowiące dowód zakupu oleju napędowego w okresie sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku. Wypłata zwrotu - w przypadku wniosków złożonych w terminie od 1 lutego do 28 lutego 2015 r. - nastąpi od dnia 1 kwietnia do dnia 30 kwietnia 2015 r.

**DZIĘKI WAM W 2014 ROKU
ZROBILIŚMY JESZCZE WIĘCEJ**

**PRZEKAŻ 1%
PODATKU**

NUMER KRS: 0000237659

Bezpieczna zagroda

W ostatnich latach, anomalie pogodowe, które gwałtownie i z dużą siłą dotknęły cały kraj, utwierdzają nas w przekonaniu, że warto zadbać nie tylko o zdrowie i bezpieczeństwo bliskich, ale także o uprawy i cały majątek trwały. TUV „TUV” wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom swoich członków, wprowadził do swojej oferty ubezpieczeniowej produkt „Bezpieczna Zagroda”.

W oparciu o OWU Bezpieczna Zagroda może być zawarta umowa ubezpieczenia:

1) budynków, budowli oraz nagrobków cmentarnych od ognia i innych zdarzeń losowych

2) mienia związanego z prowadzeniem gospodarstwa rolnego:

- a) od ognia i innych zdarzeń losowych;
- b) od skutków przebiegu;
- c) dodatkowo sprasowana słoma złożona w stogach od ognia

3) ruchomości domowych i stałych elementów wykończenia budynku mieszkalnego:

- a) od ognia i innych zdarzeń losowych,
 - b) dodatkowo od skutków przebiegu,
 - c) dodatkowo od kradzieży z włamaniem, rabunku lub dewastacji
- 4) szyb i innych przedmiotów szklanych;
- 5) upraw od gradobicia lub od ognia;
- 6) następstw nieszczęśliwych wypadków;
- 7) odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym;
- 8) odpowiedzialności cywilnej:

- a) kombajnisty z tytułu wykonywania usługi koszenia upraw,
 - b) dodatkowo z tytułu prasowania słomy,
- 9) ochrony prawnej.

W oparciu o Klauzulę dodatkowe do OWU „Bezpieczna Zagroda” może być zawarta umowa ubezpieczenia:

1) nakładów inwestycyjnych (Klauzula nr 1);

2) odpowiedzialności cy-

wilnej z tytułu świadczenia usług agroturystycznych (Klauzula nr 2);

3) utraty zysku w związku ze świadczeniem usług agroturystycznych (Klauzula nr 3);

4) następstw nieszczęśliwych wypadków turystów (Klauzula nr 4).

Ubezpieczenie budynków, budowli oraz nagrobków cmentarnych
Przedmiot ubezpieczenia

budynki, budowle oraz

nia stosowane do wykonywania czynności i zabiegów technologicznych w procesie produkcji rolnej,

- **materiały i zapasy** – tj. materiały budowlane, materiały opałowe, części zapasowe, nawozy mineralne i środki ochrony roślin, pasze (nie będące ziemiopłodami), odżywki dla zwierząt itp. pod warunkiem ich składowania i przechowywania zgodnie z wymogami przewidzia-

**TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**

T U W

nagrobki cmentarne, będące własnością lub będące w posiadaniu Ubezpieczonego. Warunkiem ubezpieczenia budowli i nagrobków cmentarnych jest ubezpieczenie w Towarzystwie budynków

Ubezpieczenie mienia związanego z prowadzeniem gospodarstwa rolnego

Przedmiotem ubezpieczenia jest mienie, stanowiące własność lub będące w posiadaniu Ubezpieczonego, osób bliskich Ubezpieczonemu lub osób pracujących w tym gospodarstwie obejmujące:

- **ziemiopłody** – tj. plony roślin zebrane i złożone w budynkach, w piwnicach, silosach lub w balotach, należących do Ubezpieczonego, przy czym za baloty rozumie się sprasowane ziemiopłody zabezpieczone (opakowane) przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi wodoodporną powłoką;
- **zwierzęta gospodarskie** – tj. bydło, konie, trzodę chlewną, owce, kozy, króliki oraz drób i zwierzęta futerkowe w chowie domowym;
- **sprzęt rolniczy** – tj.:

- a) maszyny (w tym kombajny i inne maszyny samobieżne), ciągniki i przyczepy rolnicze,
- b) narzędzia i urządze-

nymi dla danego rodzaju mienia

Zakres ubezpieczenia

Mienie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego może być objęte ubezpieczeniem w jednym z niżej wymienionych wariantów wybranym przez Ubezpieczającego:

Wariant siedlisko obejmuje:

- a) ziemiopłody, sprzęt rolniczy oraz materiały i zapasy - na terenie siedliska,
- b) zwierzęta gospodarskie – na terenie gospodarstwa rolnego;

Wariant gospodarstwo obejmuje:

- ziemiopłody, sprzęt rolniczy, materiały i zapasy oraz zwierzęta gospodarskie – na terenie gospodarstwa;

Wariant pełny obejmuje:

- a) ziemiopłody, materiały i zapasy oraz zwierzęta gospodarskie – na terenie gospodarstwa rolnego;
- b) sprzęt rolniczy – w trakcie prac polowych na terenie gospodarstwa rolnego, a także w trakcie prac polowych poza terenem gospodarstwa rolnego.

Po opłaceniu dodatkowej składki, ochrona ubezpieczeniowa może obejmować, szkody spo-

Ciąg dalszy str. 5

wodowane **przepięciem**, pod warunkiem zawarcia umowy od ognia i innych zdarzeń losowych

Przedmiotem ubezpieczenia może być sprasowana w bele lub kostki słoma złożona w stogi na terenie gospodarstwa rolnego **od skutków ognia**, pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

Ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów wykończenia budynku mieszkalnego

Przedmiot ubezpieczenia

1) **ruchomości domowe**, stanowiące własność lub będące w posiadaniu Ubezpieczonego, osób bliskich Ubezpieczonemu lub osób pracujących w tym gospodarstwie, tj.

a) urządzenia lub przedmioty służące do prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym: meble, sprzęt i zapasy gospodarstwa domowego oraz odzież i inne przedmioty osobistego użytku;

b) sprzęt audiowizualny, komputerowy, fotograficzny oraz muzyczny, o ile nie służy on celom zarobkowym lub prowadzonej działalności gospodarczej;

c) wyroby ze złota, srebra i platyny oraz biżuterię;

d) sprzęt turystyczny, sportowy i rehabilitacyjny w tym: wózki inwalidzkie, rowery, kajaki, łodzie, pontony, deski surfinowe, lotnie i parolotnie, z wyjątkiem silników do wymienionego sprzętu, jak również przedmioty te czasowo znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczającego w przypadku, gdy zostały mu wypożyczone przez organizację sportową, społeczną lub inną jednostkę organizacyjną pod warunkiem, iż fakt wypożyczenia został udokumentowany;

e) gotówkę i inne wartości pieniężne;

f) zwierzęta domowe (ptaki, psy, koty, ryby w akwariach itp.) z wyjątkiem zwierząt trzymanyh w celach hodowlanych lub handlowych

objęte są ochroną w:

1) budynku mieszkalnym;

2) piwnicy, pralni domowej, na strychu lub w innych pomieszczeniach go-

spodarczych znajdujących się w tym samym budynku mieszkalnym;

3) komórkach, garażach i innych pomieszczeniach gospodarczych położonych na terenie gospodarstwa rolnego, na którym znajduje się budynek mieszkalny.

2) **stałe elementy wykończenia budynku mieszkalnego**, tj. zamontowane lub wbudowane na stałe, m.in. okna i drzwi wraz z zamknięciami i urządzeniami zabezpieczającymi, elementy urządzeń wodno –kanal., ogrzewczych, elektrycznych, gazowych, domofony, anteny, urządzenia sygnalizacji alarmowej, podłogi, powłoki malarskie, trwałe elementy wystroju wnętrza jak: stropy podwieszane, glazura, terakota, tapety, piece kuchenne i kominki oraz meble wbudowane.

W przypadku ubezpieczenia budynku mieszkalnego stałe elementy wykończenia budynku zawierają się w wartości budynku mieszkalnego

Dodatkowo ochroną objęte są:

części anten satelitarnych, radiowych i telewizyjnych, które na podstawie zgody właściwego organu, o ile taka zgoda jest wymagana, ustawione są na dachu, balkonie lub są przymocowane do ściany zewnętrznej budynku mieszkalnego, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe.

Zakres ubezpieczenia

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem zdarzeń losowych a po opłaceniu dodatkowej składki, obejmować może szkody spowodowane przepięciem oraz szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem, rabunku lub dewastacji,

Ubezpieczenie szyb i innych przedmiotów szklanych

Przedmiot ubezpieczenia

wszystkie nieuszkodzone szyby i inne przedmioty szklane danego rodzaju zamontowane lub zainstalowane na stałe zgodnie z ich przeznaczeniem, stanowiące wyposażenie budynku mieszkalnego.

Przez szyby i inne przed-

mioty szklane rozumie się:

1) szyby okienne i drzwiowe,

2) oszklenia ścienne i dachowe,

3) płyty szklane stanowiące części mebli,

4) przegrody ścienne,

5) lustra trwale wmontowane w ściany,

6) akwaria,

7) kolektory słoneczne.

Zakres ubezpieczenia

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody w postaci stłuczenia, rozbicia lub pęknięcia ubezpieczonych przedmiotów.

Ubezpieczenie upraw

Przedmiot ubezpieczenia

Plon główny następujących upraw rolnych:

1) zboża (pszenica, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto, mieszaniki zbóż, proso, gryka) - ziarno;

2) rzepak – nasiona;

3) rośliny okopowe na paszę (**z wyłączeniem buraków cukrowych**) – korzenie.

Zakres ubezpieczenia

Ochrona ubezpieczeniowa Towarzystwa obejmuje skutki:

1) działania ognia w zbożu i rzepaku;

2) gradobicia w roślinach okopowych (korzeniowych) na paszę;

w zakresie ilościowych całkowitych lub częściowych ubytków plonów głównych w ubezpieczonych uprawach rolnych.

Odpowiedzialność Towarzystwa

za szkody rozpoczyna się od wejścia roślin wysianych lub wysadzonych do

gruntu, nie wcześniej jednak niż 14 dni od początku okresu ubezpieczenia, określonego w umowie ubezpieczenia (polisie).

Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków

Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków polegające na uszkodzeniu ciała, rozstroju zdrowia lub śmierci Ubezpieczonego wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależnie od woli Ubezpieczonego, mające miejsce w okresie ubezpieczenia.

Zakres ochrony ubezpieczeniowej

Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej w zakresie, który obejmuje:

1) śmierć ubezpieczonego;

2) trwałe uszczerbek na zdrowiu, przez który rozumie się trwałe uszkodzenie ciała Ubezpieczonego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem potwierdzone orzeczeniem lekarza wskazanego przez Towarzystwo;

3) naprawę lub nabycie protez i środków pomocniczych;

4) pobyt w szpitalu (dienne świadczenie szpitalne).

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

Przedmiot ubezpieczenia

odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego i osób bliskich Ubezpieczonemu za szkody osobowe

i rzeczowe wyrządzone osobom trzecim w następstwie czynu niedozwolonego pozostającego w związku z czynnościami w życiu prywatnym lub posiadaniem mienia prywatnego.

Odpowiedzialność za szkody wyrządzone poszkodowanym

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- za opłatą dodatkowej składki - poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z wyłączeniem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i Kanady

Ubezpieczenie nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej z tytułu:

- prowadzenia działalności gospodarczej lub
- wykonywania zawodu.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej kombajnisty z tytułu wykonywania usługi koszenia

Przedmiot ubezpieczenia

Odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego kombajnisty za szkody w mieniu zleceniodawcy powstałe podczas wykonywania usługi koszenia przy użyciu kombajnu. Po opłaceniu dodatkowej składki ochrona może obejmować odpowiedzialność traktorysty za szkody powstałe podczas wykonywania usługi prasowania słomy.

Ubezpieczenie nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

1) powstałe w wyniku niedotrzymania przez Ubez-

pieczonego umówionego terminu usługi koszenia zboża lub prasowania słomy;

2) spowodowane przez osoby nie posiadające uprawnień wymaganych do prowadzenia kombajnu lub ciągnika;

3) wynikające z użytkowania i konserwacji niezgodnej z zaleceniami producenta kombajnu, ciągnika lub prasy.

Ubezpieczenie ochrony prawnej

Przedmiot ubezpieczenia

umożliwienie prawnej obrony Ubezpieczonego lub osób mu bliskich:

1) w postępowaniu sądowym, prowadzonym przed polskimi sądami powszechnymi, w którym Ubezpieczony jest pozwanym, obwinionym lub oskarżonym;

2) w postępowaniu administracyjnym, prowadzonym przed organami polskiej administracji rządowej lub samorządowej jeżeli postępowanie nie zostało wszczęte przez Ubezpieczonego, poprzez refundację przez Towarzystwo związanych z ochroną prawną poniesionych kosztów, o ile przyczyna wszczęcia postępowania wobec Ubezpieczonego powstała na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w okresie ubezpieczenia.

Ubezpieczenie ochrony prawnej obejmuje osoby bliskie Ubezpieczonemu, które zostały imiennie wskazane we wniosku o ubezpieczenie.

Wykaz placówek TUV w województwie łódzkim

Nazwa Placówki	Adres	Telefon
Biuro Regionalnem Łódź	91- 342 Łódź, ul Swojska 4 biuro40@tuw.pl	42/640-68-53 640-68-54
Oddział Piotrków Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Słowackiego 67 / Armii Krajowej 18, oddz4010@tuw.pl	44/649-69-29 649-69-80
Filia Bełchatów	97-400 Bełchatów, ul. Piłsudskiego 1, filia.belchatow@tuw.pl	44/633-01-03
Oddział Skierniewice	96-100 Skierniewice, ul. Senatorska 25 oddz4020@tuw.pl	46/832-30-00 832-36-49
Filia Łowicz	99-400 Łowicz, ul. Przyrynek 16, filia.lowicz@tuw.pl	46/837-00-79
Oddział Kutno	99-300 Kutno, ul. Zduńska 9, oddz4030@tuw.pl	24/254-17-00
Oddział Sieradz	98-200 Sieradz, Rynek 19 oddz4040@tuw.pl	43/822-33-99 fax:822-38-68
Oddział Łęczyca	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 2, oddz4050@tuw.pl	24/721-01-61
Oddział Radomsko	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4 oddz4070@tuw.pl	44/683-51-05 683-21-27

Dobrze traktujesz - mniej ryzykujesz

Jedną z najbardziej niebezpiecznych czynności w gospodarstwie rolnym jest obsługa zwierząt gospodarskich. W 2014 roku wypadki związane z uderzeniem, pogryzieniem lub przygnieceniem przez zwierzęta była w województwie łódzkim drugą grupą zdarzeń pod względem ilości zgłoszeń. W ubiegłym roku zgłoszono 214 takich wypadków w naszym regionie. By zwiększyć świadomość rolników na temat zagrożeń jakie występują podczas pracy ze zwierzętami, w 2015 roku prowadzona będzie przez KRUS kampania pn. „Dobrze traktujesz- mniej ryzykujesz”.

Obsługa zwierząt gospodarskich to czynności związane z chowem i hodowlą zwierząt wykonywane codziennie lub okresowo. Do tych prac zaliczamy: karmienie, pojenie, dojenie, pielęgnację, wymianę ściółki, leczenie i transport. Praca

ze zwierzętami wymaga szczególnej staranności, uwagi i ostrożności. Właściwie obsługiwane zwierzęta gospodarskie są zwykle łagodne i nie sprawiają większych trudności. Są jednak czynniki, które mogą spowodować nagłą agresję lub niespodziewane zachowanie zwierzęcia. Nieznana osoba, niespodziewany dźwięk, inne zwierzę, ukąszenie owada lub maszyna rolnicza mogą spowodować, że zwierzę nieprzyjemnie nas zaskoczy. Do nagłej zmiany zachowania mogą doprowadzić również czynniki fizjologiczne zwierząt. Zachowania agresywne potęgowane są także przez stres, na jaki są narażone podczas załadunku i wyładunku oraz doprowadzania do uboju. Zwierzęta, broniąc się nową niepokojącą sytuacją mogą, kopnąć, przygnieść, ugodzić rogami lub pogryźć.

Do grupy zwierząt szczególnie niebezpiecznych należy zaliczyć m.in. rozplodniki, kłaczki ze źrebiętami oraz lochy z prosiętami. Zwierzęta takie powinny być obsługiwane przez zdrowych i silnych mężczyzn a także umieszczone w oddzielnych boksach lub przywiązane uwiązami. Osoby obsługujące

zwierzęta niebezpieczne nie powinny wykonywać na nich bolesnych zabiegów ani pomagać przy ich wykonywaniu.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na bezpieczeństwo pracy są warunki techniczne pomieszczeń, w których prowadzimy hodowlę. Pomieszczenia inwentarskie powinny być:

- przestronne,
- z wydzielonymi stanowiskami i korytarzem paszowym,
- z bieżącą wodą i poidłami automatycznymi,
- pozbawione progów w przejściach,
- czyste i okresowo dezynfekowane,
- posiadające bezpieczną instalację elektryczną,
- z włącznikami i otworami zrzutowymi zabezpieczonymi barierkami i listwami zaporowymi.

Groźnym czynnikiem wpływającym na bezpieczeństwo pracy jest tzw. czynnik ludzki, który ma wpływ na zachowanie zwierząt. Charakter zwierząt kształtowany jest przez obsługujących je ludzi. Nieuzasadniona długotrwała agresja może z łagodnego zwierzęcia

uczynić groźną bestię. Dlatego nie należy zwierząt bić i straszyć głosem. Przy podchodzeniu do zwierząt należy najpierw nawiązać z nimi kontakt słowny. Trzeba się do zwierząt spokojnie odezwać. Nie wolno dotykać zwierząt gwałtownie, bez ostrzeżenia.

Podczas zabiegów weterynaryjnych na koniach, bydło, owcach i kozach powinno się korzystać z unieruchamiającego je poskromu. Zabiegi pielęgnacyjne racic lub kopyt powinno się przeprowadzać po unieruchomieniu kończyny zwierzęcia.

W pracach wymagających bezpośredniego kontaktu ze zwierzętami należy używać odzieży ochronnej, w tym czapki, rękawiczek i butów. Buty powinny mieć twarde noski, co zapobiega przygnieceniu stopy przez zwierzę. Przy wykonywaniu prac w środowisku wilgotnym powinno się używać rękawiczek gumowych lub podgumowanych. Po wykonaniu każdej pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich należy umyć ręce.

Pamiętajmy by do prac ze zwierzętami gospodarskimi nie angażować dzieci.

Wszelkie rany i skaleczenia zabrudzone obornikiem mogą stać się

źródłem rozwoju tężca, a więc wymagają gruntownego i fachowego odfekowania i opatrunku. Dlatego dobrze mieć w wydzielonym pomieszczeniu środki higieniczne i opatrunkowe.

Poprawa bezpieczeństwa pracy w wielu gospodarstwach jest możliwa bez dużych nakładów finansowych. Niepotrzebne są też przepisy i nakazy. Wystarczy zmienić niektóre metody pracy przy wykonywaniu codziennych czynności, zadbać o ład i porządek, organizować pracę w taki sposób, by znaleźć również czas na odpoczynek. Własna wyobraźnia i świadomość występujących zagrożeń przy obsłudze zwierząt jest najlepszym sposobem uniknięcia wielu niebezpieczeństw i tragedii ludzkich.

Dyrektor
Oddział Regionalny KRUS
w Łodzi
Elżbieta Nawrocka

Reklama

Razem dla ekologii - cz. 1

W ramach projektu na terenie gmin - Burzenin, Szadek, Wodzierady, Zapolice i Zduńska Wola, które są beneficjentami programu podejmowane były działania związane z szeroko rozumianą edukacją ekologiczną, oceną skuteczności

przyjętych w gminach rozwiązań dotyczących systemu odbioru odpadów, rozwiązań informatycznych usprawniających wykonanie usług komunalnych w gospodarce odpadami.

Obywały się spotkania informacyjne, spotkania z ekspertami, badania ankietowe, badania morfologiczne odpadów, konsultacje społeczne a także konferencje poświęcone tej tematyce.

Celem badań było zebranie opinii mieszkańców na temat stanu czystości w gminie oraz sposobu działania gminnego systemu gospodarowania odpadami.

W ramach programu we wszystkich gminach odbyło się kilkanaście akcji ekologicznych. Mieszkańcy gmin licznie przybywali aby wymienić zebrane odpady na za sadzonki roślin, a w Wodzieradach także na żarówki energooszczędne.

Środki finansowe na zakup drzewek i żarówek pozyskane zostały w ramach projektu „Razem dla ekologii”. We wszystkich gminach zebrano w przybliżeniu 30 ton elektrośmieci, 16 ton makułatury, 14 ton szkła.

W ramach projektu prowadzone były spotkania

z mieszkańcami w sołectwach, gdzie poruszana była tematyka projektu oraz sprawy związane z zagospodarowaniem odpadów.

Temat problemów związanych z odpadami był także częścią takich imprez jak: Dzień Kobiet, Festiwal Zdrowia, czy Dożynki Gminne, gdzie prezentowano wiedzę na temat modelowych rozwiązań, zalet nowego systemu, zagrożeń wynikających z niewłaściwych praktyk, a dodatkowo służyła radą na temat wdrożonych rozwiązań.

Idea spotkań edukacyjnych z najmłodszymi była tak skonstruowana, aby temat nauki gospodarowania odpadami był jakby „przemycany” przy okazji innych tematów lub zabawy. Taka strategia miała na celu zwrócenie uwagi dzieci na to, na jak wiele dziedzin ma wpływ gospodarka odpadami. Gminy z pomocą szkół, przedszkoli i bibliotek zorganizowały konkursy ekologiczne, z atrakcyjnymi nagrodami. Dzieci mogły wykazać się wiedzą ekologiczną, oraz wykazać się zdolnościami manualnymi. Tym samym propagowano dobre zachowania ekologiczne

Uwzględniając te założenia oraz wielkość każdej z 5 badanych populacji (liczba zamieszkałych nieruchomości - punktów adresowych) ustalono następujące liczebności prób dla poszczególnych gmin.

Nazwa gminy	Liczba zamieszkałych nieruchomości	Wielkość próby badawczej (błąd próby +/-5%; ufność 95%)
Burzenin	1 551	308
Szadek	1 871	319
Wodzierady	940	273
Zapolice	1 364	300
Zduńska Wola	3 117	342
Razem	8 843	1542

Ciąg dalszy w kolejnym numerze...

Reklama

Wilamowskie prażuchy z kapustą

Składniki :

- 1 kg ziemniaków
- 1 szklanka mąki + 2 łyżki
- 1/2 szklanki mąki ziemniaczanej
- główka kapusty
- cebula
- po 15 dag słoniny, boczku wędzonego i kielbasy
- koperek
- sok z cytryny

Obrane ziemniaki zalać wodą tak, by były zakryte, posolić i gotować do miękkości. Następnie dosypać do nich mąkę pszenną i gotować jeszcze ok. 10 minut na wolnym ogniu.

Pod sam koniec dodać również mąki ziemniaczanej. Odstawić garnek z ognia, a ziemniaki utłuc na gładką masę. W międzyczasie stopić boczki z kielbasą, a cebulę usmażyć na złoty kolor. Poszatowaną młodą kapustę zalać wrzątkiem i gotować ok. 10 min. Po sparzeniu kapustę odcedzić, zalać bulionem, dodać przyprawy według uznania, zeszkloną cebulę i całość gotować do miękkości.

Dodać wyciśnięty sok z cytryny lub 2 łyżki octu winnego. Utopić słoninę, dodać mąkę pszenną i zrumienić. Tak przygotowaną zasmażkę dodać do kapusty pod koniec gotowania i dobrze wymieszać.

Po odstawieniu z ognia, dodać pokrojony drobno koperek. Na ogrzany talerz wyłożyć łyżką (maczaną w przygotowanym tłuszczu) zgrabne prażuchy, położyć je tłuszczem i dołożyć kapustę. Prażuchy smakują również z kwaśnym mlekiem lub maślanką.

Smacznego!

Członkinie Koła Gospodyń Wiejskich Wilamów

Koło Gospodyń Wiejskich w Wilamowie powstało **12 lutego 1963 roku**.

Na początku Koło liczyło tylko 16 członkiń. Przez wiele lat koło działało bardzo prężnie i panie kultywowały tradycje regionalne oraz zwiększały swoje grono, ale z czasem działalność koła stała się znikoma. Koło zostało reaktywowane 28 stycznia 2011 roku, został wybrany nowy zarząd. Aktualnie Koło liczy 32 członkinie. **Głównym celem naszych działań jest działalność na rzecz mieszkańców sołectwa, gminy,**

kultywowanie lokalnych tradycji, rękodzieła poprzez udział w wystawach, jarmarkach, festynach. W ostatnich latach nastąpił wzrost aktywności naszego Koła gdyż panie zauważając dorobek kulturowy swoich matek, babć szeroko kultywują tradycyjne smaki kuchni naszego regionu. Nasze potrawy wielokrotnie były nagradzane na różnego rodzaju

konkursach kulinarnych. Celem działań naszego KGW jest również aktywizacja społeczeństwa wiejskiego. Zdobywamy wiele nagród w konkursach rękodzieła oraz w przedstawieniach promujących nasz region i tradycje wielu pokoleń. Corocznie bierzemy udział w Nocy Kupały - zdobyliśmy tam kilka razy nagrodę w konkursie na najpiękniejszy wianek świętojań-

ski. Nasze Koło Gospodyń tworzy fantastyczny zespół Kobiet tych starszych i młodszych pokoleń - „którym się chce”. Nie dla pieniędzy i splendoru ale dla chęci zrobienia czegoś dobrego dla innych i podzielenia się tym z innymi. Mamy nadzieję że młodsze pokolenie będzie chętnie kultywowało to co zaczęły nasze prababki, babki i mamy...

Rolniku pamiętaj!

Rusza trzynasty konkurs „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”

Organizatorem Konkursu jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowa Inspekcja Pracy, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i inne instytucje (m.in. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego) działające na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy w gospodarstwach rolnych. **Celem Konkursu jest promocja zasad ochrony zdrowia i życia w środowisku pracy rolnika oraz popularyzowanie przyjaznych i bezpiecznych gospodarstw rolnych dla właścicieli i członków ich rodzin.**

W konkursie mogą brać udział rolnicy prowadzący indywidualną działalność rolniczą, ubezpieczeni w KRUS (przynajmniej jeden z właścicieli).

Komisje konkursowe oceniają m. in. takie elementy gospodarstwa jak:

- ład i porządek w obrębie podwórza, zabudowań i stanowisk pracy,
- stan budynków inwentarskich i gospodarczych, w tym: schodów i używanych drabin oraz instalacji i urządzeń elektrycznych,
- wyposażenie maszyn i urządzeń używanych w gospodarstwie w osłony ruchomych części, podpory i inne zabezpieczenia przed wypadkami,
- stan techniczny maszyn i urządzeń stosowanych w gospodarstwie,

- warunki obsługi i bytowania zwierząt gospodarskich,
- stosowanie, stan i jakość środków ochrony osobistej,
- rozwiązania organizacyjne, technologiczne i techniczne wpływające na bezpieczeństwo osób pracujących i przebywających w gospodarstwie rolnym,
- estetyka gospodarstw.

Regulamin oraz formularz zgłoszenia do Konkursu są dostępne na stronie internetowej KRUS: www.krus.gov.pl oraz w jednostkach organizacyjnych Kasy.

Termin nadsyłania zgłoszeń mija 31 marca 2015 roku.

Zapraszamy do udziału!

OFERTA

CENTRALA NASIENNA Sp. z o.o.
W SIERADZU

Handlowa

- **Kukurydza** – firm: HR SMOLICE, SAATEN UNION, SAATBAU LINZ, MHR HBP Kraków, PIONEER i innych hodowli zagranicznych
- **Sadzeniaki ziemniaka** – firm: H.Z. ZAMARTE, PMHZ STRZEKĘCIN, EUROPLANT, SOLANA POLSKA, AGRICO POLSKA, NORIKA POLSKA i innych hodowli
- **Zboża jare (odmiany)**
 - pszenica (NAWRA, OSTKA SMOLICKA, TYBALT, WERBENA)
 - jęczmień (ELLA, KUCYK, NAGRADOWICKI, SKARB, STRATUS)
 - owies (BINGO, SŁAWKO, BRETON)
 - pszenżyto (DUBLET, NAGANO, MILKARO)
 - żyto (Bojko)
- **Rośliny strączkowe**
 - ŁUBIN ŻÓŁTY, ŁUBIN WĄSKOLISTNY, GROCH SIEWNY, SOJA
- **Mieszanki traw pastewnych i gazonowych**
- **Inne rolnicze**
 - facelia błękitna, seradela, gryka i pozostałe

Kontraktacja

- **facelia błękitna**
- **koniczyna czerwona**
- **trawy nasienne**
- **inne rolnicze**

SIEDZIBA SIERADZ
98-200 Sieradz, ul. POWIŚ
tel. 43 827 13 31, 43 822 43 57, fax 43 827 13 59
e-mail: centralanasienna@wp.pl

ODDZIAŁ ŁASK
98-100 Łask, ul. Żeromskiego 74
tel. 43 823 83 47, tel./fax 43 675 22 09,
tel. kom. 664 143 229

FILIA RAWA MAZOWIECKA
96-200 Rawa Mazowiecka, ul. Wyrwałowa 10
tel. kom. 501 611 202

www.nasionasieradz.pl

Reklama

WYDAWCA: SAM-ROL Sp. z o. o.

RADA PROGRAMOWA: Agnieszka Galanciak, Anna Bieniawska, Stanisław Zawilski, ks. Jarosław Leśniak, Piotr Kociołek, Jerzy Kuzański, Sylwia Skulimowska

REKLAMA W GAZECIE: Piotr Kociołek, kom. 692-467-000

NAKLAD: 10.000 szt.

DRUK I SKŁAD: Inter...Test 96-500 Sochaczew, ul. Mieszka I-go 6, tel. 46 862 96 57, 46 862 83 64, kom. 606 26 26 70, www.it3.pl

Zjazdowa

ISO 22000:2005

Łódzki Rynek Hurtowy S.A.

**Największy kompleks
spożywczy w regionie**

**POWIERZCHNIE
REKLAMOWE**

**AKTUALNE CENY
WARZYW I OWOCÓW
na www.zjazdowa.pl**

**INWESTYCJE
OBIEKTY
HANDLOWE**

**Łódź
ul. Budy 4**

TWOJE MIEJSCE HANDLU HURTOWEGO

**Biuro Obsługi Klienta marketing@zjazdowa.pl
ul. Budy 4, Hala nr 4 Łódź 91-610 tel 42 650 86 80**

